

ה"ת 2092/07/18 - דועא מוראד מחאמיד, מוראד סלימאן מחאמיד נגד משטרת ישראל - תחנת נהריה

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

ה"ת 2092-07-18 מוראד מחאמיד נ' משטרת ישראל - תחנת נהריה
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת אביגיל זכריה
המבקשים:
1. דועא מוראד מחאמיד 2. מוראד סלימאן מחאמיד ע"י
ב"כ עו"ד אגבריה

נגד
המשיבה:
משטרת ישראל - תחנת נהריה ע"י ב"כ עו"ד קייזר
החלטה

מבוא

בפניי בקשת המבקשים להחזרת תפוס מסוג רכב מרצדס מספר רישוי 21-396-66 (להלן - התפוס).

המבקשת 1 טוענת כי היא הבעלים הרשום של הרכב, הגם שלכאורה אין מחלוקת כי היא אינה כשירה לנהוג בו כעולה מהמסמכים המצויים בתיק.

המבקש 2 הינו אביה של המבקשת 1 ומי שבעת שימושו ברכב נתפס הרכב אגב ביצוע עבירה לכאורה.

מתיק החקירה וטענות הצדדים עולה כי ביום 16.6.18 נתפס התפוס על ידי משטרת ישראל בעת שהוא היה בשימוש של המבקש 2 וזאת בחשד לביצוע עבירה של הסעה ברכב של תושב זר השוהה בישראל באופן לא חוקי. מדובר בהסעה של תשעה שוהים בלתי חוקיים ברכב הנ"ל שהינו אוטובוס ציבורי זעיר בחוף בצת.

טענות הצדדים

המבקשים טוענים כי המבקש 2 נעצר וביום 17.6.18 התקיים דיון בעניינו בבית משפט השלום בקריות במסגרתו הוחלט על שחרורו בתנאים מגבילים.

המבקשים טוענים כי מאז מועד שחרורו של המבקש 2 הוא לא נדרש להמשך חקירה בעניינו ועל כן יש לראות את הרכב ככזה שמוחזק על ידי היחידה החוקרת ללא סיבה מוצדקת.

עוד נטען כי מדובר ברכב המשמש את כל בני משפחתה של המבקשת בהעדר תחבורה ציבורית.

עוד נטען לפגיעה בלתי מידתית בזכויות קנייניות של המבקשת לרבות ירידת ערך הרכב שאין בצדה תכלית של ממש המצדיקה פגיעה כאמור.

המשיבה אינה מתנגדת להחזרת התפוס אולם זאת בתנאים המפורטים בסעיף 6 לתגובתה דהיינו: הפקדת 30% מערך הרכב, רישום איסור דיספוזיציה במשרד הרישוי ורישום משטרת ישראל כמוטב ראשון בפוליסת הביטוח של הרכב.

המשיבה ציינה כי בכוונת יחידת התביעות זבולון להגיש כתב אישום כנגד המבקש 2 ובקשה לחילוט הרכב התפוס.

בדיון שהתקיים ביום 23.7.18 חזרו הצדדים על עיקרי טיעוניהם.

המבקשים ציינו כי הם נכונים לשאת בתנאים סבירים כהגדרתם שייקבעו על ידי בית המשפט.

המבקשת 1 לא התייצבה לדיון בבקשה.

משלא עלה בידי הצדדים להגיע להסכמה אין מנוס ממתן החלטה.

לכאורה נוכח עמדת המשיבה בדבר הסכמתה לשחרור בתנאים הרי שהמסגרת הדיונית כאן הינה מצומצמת יחסית ואולם אדרש לעיקרי הכללים נוכח הטענות שהועלו על ידי הצדדים.

בקשה להחזרת תפוס - התשתית המשפטית

סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט - 1969 (להלן - הפקודה) מקנה למשטרה סמכות לתפוס ולהחזיק חפצים העונים על אחת מחמש החלופות הקבועות בסעיף דהיינו: חפץ שבאמצעותו נעברה עבירה או שעומדים לעבור בו עבירה, חפץ שעשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה. בבש"פ 342/06 חברת לרגו לעבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, החלטה מיום 12.3.06, להלן - עניין לרגו) הגדירה כב' השופטת פרוקצ'יה את מתחם שיקול הדעת השיפוטי להחזרת תפוס והתנאים לכך.

בעניין לרגו נקבע כי בעת בחינת בקשה להחזרת תפוס יש להפעיל את מבחן המידתיות באופן דומה לזה שנעשה בעת בקשה למעצר עד תום ההליכים בשינויים המחויבים, דהיינו: יש לבחון האם קיימת חלופה שתגשים את מטרת התפיסה הספציפית בדרך שתפגע פחות בזכות הקניינית של המבקש כשנקודת האיוון בין האינטרסים המנוגדים משתנה או עשויה להשתנות ככל שחולף הזמן.

מטיעוני המשיבה עולה כי מטרת התפיסה במקרה זה הינה ככל הנראה למסלול של חילוט. תכלית תפיסה מסוג זה הינה תכלית הצופה פני עתיד ועל כן יש לבחון מהם התנאים שיש בהם כדי להבטיח שתכלית זו לא תסוכל והכול בכפוף לכך שקיים מקור סמכות לעצם התפיסה. משכך, נקבע בענין לרגו כי בית המשפט נדרש לבחון האם מקור הסמכות לתפיסה לא פקע והאם ניתן להשיג את תכלית התפיסה תוך פגיעה פחותה בזכות הקניין. עוד נקבע שם כי משך הזמן צריך לבוא במניין השיקולים בהתחשב בכך שסעיף 35 לפקודה קובע אינדיקציה לפיה עומדת לרשות המשטרה תקופה ראשונית

של 180 יום שמעבר לה נדרשת הארכה על ידי צו שיפוטי.

בהחלטה בעניין דיאמונדס נדרש כב' השופט הנדל לטענה בדבר חשש מפני הפחתת ערכם ושווים של הנכסים שנתפסו. שם נקבע ברוח הדברים שנקבעו גם בעניין לרגו כי נקודת האיזון משתנה ככל שההליכים מתארכים ובשים לב לנסיבות הספציפיות של כל תיק, כשהנתון כי מדובר בנכס כלה או בנכס שערכו הולך ופוחת הוא רק אחד מהשיקולים שצריכים לבוא במניין וכי גם במקרה ומדובר בנכסים מסוג זה עדין יש ליתן משקל מתאים לעובדה כי ההליך נמצא אך בשלב מקדמי.

מן הכלל אל הפרט

לעניין מקור הסמכות -

לטעמי, ועל אף טענותיו של ב"כ המבקשים המלומד, לא יכולה להיות מחלוקת בדבר מקור הסמכות של המשטרה להחזיק בתפוס בנקודת זמן זו ובטרם חלפו 180 הימים ממועד תפיסת הרכב.

ככל שהדבר נוגע למקור הסמכות לעניין זכויותיה הנטענות של המבקשת אציין כי אמנם הוצג רישיון רכב (שככל הנראה אינו בתוקף עוד) אולם המבקשת בעצמה לא התייצבה לדיון.

עוד יצוין כי המבקשת אישרה בחקירתה במשטרה מיום 19.6.18 כי הרכב המדובר הינו בשימוש של המבקש 2 וכי היא עצמה לא ידעה להשיב מתי רכשה אותו, כמה שילמה בעבורו וכי לה עצמה אין רישיון מתאים לנהוג ברכב זה.

לעניין הפגיעה בזכויות המבקשים והאם יש בה כדי לעמוד במבחן המידתיות -

השיקולים אותם מעלים המבקשים בבקשתם, שעיקרם פגיעה בזכות הקניין, הם אמנם השיקולים הרלבנטיים שבית המשפט מצופה לבחון. יצוין כי המבקשים לא טענו לפגיעה בחופש העיסוק ובחקירתה במשטרה המבקשת שללה מכל וכל את הטענה כי מדובר ברכב המשמש להסעות בשכר וטענה לשימוש אישי ומשפחתי בלבד. מכך פריזמת בחינת הפגיעה בזכויות צריכה להיעשות בראי טענותיה אלו.

בהתחשב בכך שההליך המשפטי מצוי בשלב מקדמי באופן שבאופן שעדין לא חלף פרק הזמן שהמחוקק עצמו מצא להגדיר כפרק זמן ראשוני אשר אינו טעון צו שיפוטי, אופי העבירה המתבררת במסגרתו, ובשים לב ליתר הנתונים העולים מתיק החקירה לרבות אפשרות העומדת לבני המשפחה לכאורה לעשות שימוש ברכבים אחרים, התמונות המציגות את אופי השימוש ברכב שנעשה על ידי המבקש 2 לצורך הסעת שוהים בלתי חוקיים לכאורה - מוליכים למסקנה כי נקודת האיזון בשלב זה נוטה לצד המשיבה וכי הפגיעה בזכויות המבקשים בנקודת זמן זו עודנה מידתית ובהתאם ייקבעו גם תנאי השחרור לתפוס.

בהקשר זה ראוי לציין גם כי המבקשים לא הציגו במסגרת הבקשה נתונים אודות שוויו הכספי של הרכב התפוס באופן שניתן יהיה לגזור ממנו תנאים מתאימים או לקבוע ערבויות מתאימות בשיעור הנטען על ידם.

נרשמה הודעת המשיבה כי בכוונת יחידת התביעות להגיש כתב אישום ובקשה לחילוט הרכב.

בשים לב לפרק הזמן הקצר יחסית ממועד התפיסה הרי שמדובר בפרק זמן סביר ומידתי בשלב זה ובכל מקרה כזה שיש בו כדי לעמוד בהוראות החוק והפסיקה בשים לב למקור הסמכות והתכלית המוצגת וחומר הראיות שהונח בפניי יש בו כדי לבסס הרף הנדרש.

אשר על כן, והגם שלכאורה ניתן היה להורות על דחיית הבקשה הרי שנוכח עמדת המשיבה אהיה נכונה להורות על שחרור התפוס בתנאים אשר יבטיחו את תכלית התפיסה שהיא נכון לעת הזאת - חילוט - ובין צמצום הפגיעה בזכויות המבקשים או מי מהם.

לטעמי, קביעה ברוח זו אינה פוגעת מצד אחד בתכלית המשיבה שהיא אפשרות להיפרע בסופו של יום מנכס שבוצעה באמצעות עבירה ומנגד פגיעה מידתית והולמת בזכויות המבקשים בשלב זה בו טרם התקבלה החלטה על הגשת כתבי אישום כנגד מי מהם.

סוף דבר

אשר על כן ובהתאם לתנאים שנקבעו במקרים דומים בפסיקת ביהמ"ש המחוזי והעליון (ראה לדוגמא בש"פ 6817/07 סיטבון נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 31/10/07) והחלטות קודמות שניתנו על ידי (ר' לדוגמא צ"א 10482-05-14 משטרת ימ"ר גליל נ' כעכוש ואח' (החלטה מיום 11.6.14) ואשר אושרו על ידי ערכאת הערעור, ובראי התנאים המופחתים להם הסכימה המשיבה, אני מורה כי התפוס ישוחרר בכפוף לקיום כל התנאים הבאים במצטבר:

1. הפקדה במזומן או בערבות בנקאית צמודת מדד לטובת המדינה בשיעור של 30% משווי הרכב על פי מחירון רשמי.
2. הצגת פוליסת ביטוח מקיף לרכב כאשר משטרת ישראל תירשם כמוטב ראשון בפוליסת הביטוח וזאת עד תום ההליכים המשפטיים.
3. המבקשים או מי מהם לא יערכו כל דיספוזיציה ברכב ויירשם איסור דיספוזיציה במשרד הרישוי עד תום ההליכים המשפטיים.

יובהר כי ככל שיעלה בידי המבקשים לעמוד בתנאים ולהביא לשחרור התפוס יהיה עליהם לשאת בהוצאות האחסנה כפי שיהיו במועד שחרור התפוס כתנאי לשחרורו.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

המזכירות תחזיר את תיק החקירה לידי נציג היחידה החוקרת.

ניתנה היום, י"ג אב תשע"ח, 25 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

עמוד 4

